

BERNARD MAURY, *Palais et Maisons du Caire du XIVe au XVIIe Siècle*, Kahire 1983, IX+113 sayfa, ek LVIII plan. Kahire'deki Fransız Arkeoloji Enstitüsü'nün 594 numaralı yayını.

1970 yılından sonra sivil mimari üzerine yapılan çalışmalar büyük bir hızla ilerlemeğe başladı. İnsanları yöneten idarecilerin ikâmetgâhları asırlardan beri ilgilileri daha çok uyar-
mış olmasından sonra, esas halkın nerelerde yaşadığı merak konusu oldu ve her bir ülke si-
vil mimari yanında, evlerin şekillerini içeren eserlere büyük önem verdi. Bir yeni konu ara-
mak diye yorumlamak yanında, apartmanlara sıkışan yeni nesil insanların bağımsız evlere
duymağa başladığı tuhaf nostaljinin de büyük bir yeri bulunmaktadır. Neyse ki örneklerin
çok büyük bir kısmı yok olmakla beraber incelenecek birtakım eski kalıntılar henüz ayakta
durduğu bir sırada araştırmalar da yapıldı. Kahire'deki Fransız Arkeoloji Enstitüsü, İslâm
Dünyasının mekân konusunu başarıyla inceleme yolunu seçmekle ve bu konuya bir de ma-
lî destek sağlamakla, yer altı kadar yer üstü kalıntılarının da insanları etkilediğini ortaya
koymuştur. Şimdi elimde bulunan bu kitap 1972 yılında başlatılan bir serinin 5'inci cildi-
dir. İlki Alexandre Lézine tarafından kaleme alınan cilt: *Troi Palais d'époque ottomane au Cai-
re* başlığı altında neşredildikten sonra, Jacques Revault ile B.Maury ikilisi 3 cilt daha neş-
rettiler. Bu kitapta bir tek Maury adı bulunmaktadır. İşbirliği yaptığı kişinin beklenmedik
ölümü daha fazla devam etmesini engellediği için, başlatılan çalışma sekteye uğratılmamış
ve eski yöntemlerin ışığı altında üç ev daha inceleme konusu yapılmıştır. Her üç ev de Os-
manlı dönemi yapısı olduğu için, belirli atmosfer kadar, geleneksel tarzı da içermektedir.
Fotoğraflar kadar, metin içinde verilen süsleme özelliklerinin detayı da belirli bir dönemin
zevk anlayışına ışık tutmaktadır. En baş taraflara konulan haritada, inceleme altına alınan
evler ile, eserde zikredilen üç evin mahalleler arasındaki dağılımına yer verilmiştir. Böylece
ilerde demografi çalışmalarına da kaynak olacaktır. Evlerin adı Sabsiri, Haravi, as-Sadat di-
ye adlandırılmış. Maddî görünüşlerinin iyi tespit edilmesi için en ince detaylarına kadar in-
celenen evlerde görünen özellikler ayrı ayrı belirtilmiştir. Buradaki teknik terimlerin daha
iyi anlaşılması için dizinler ve kılavuz bilgiler de verilmek suretiyle, araştırmacıların işi son de-
rece kolaylaştırılmıştır. Kitaplıklarda özel bir yer tutacak olan bu çalışmanın, sonraki araş-
tırmalara kalıcı bir örnek olacağı şüphesizdir.

DOÇ. DR. MAHMUT H. ŞAKIROĞLU

